אבות ובנים – פרשת וירא

לימוד של 10–20 דקות, עדיף בזמן קבוע (למשל אחרי ארוחת שבת). האבא קורא, הילדים חוזרים, ואחר כך כל אחד שואל שאלה אחת. בפרשה הזאת כדאי לשחק תפקידים – אורחים ומארחים – כדי שהלימוד יעבור לידיים. מחמיאים על כל שאלה, ומסיימים כשכולם עדיין נהנים.

כמו אברהם שאמר 'הנני' – גם אנחנו מוכנים לעשות את רצון ה' בשמחה!

אבות ובנים – פרשת וירא

גיל 3–5 • לקטנים

וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה

בראשית יח, ב

מסבירים

אברהם ישב בפתח האוהל ביום חם מאוד, אחרי הברית, כשעוד כאב לו. פתאום ראה שלושה אורחים – והוא רץ לקראתם! הוא הביא להם מים לרחוץ את הרגליים, לחם ומאכלים טובים. אברהם אהב מאוד לארח.

פעילות: משחקים 'האוהל של אברהם': ילד אחד הוא אורח שמגיע, והשני רץ לקראתו, אומר 'ברוך הבא!', מגיש כוס מים ומושיב אותו על כיסא. אחר כך מחליפים תפקידים.

שואלים ביחד

1. כמה אורחים באו לאברהם?
2. האם אברהם הלך לאט או רץ?
3. מה נתן אברהם לאורחים?

מידה טובה לשבוע: הכנסת אורחים: השבוע, כשמישהו בא אלינו הביתה – אומרים 'ברוך הבא' ומציעים לו לשתות.

אבות ובנים – פרשת וירא

גיל 6–9 • לגדולים

> וירא אליו ה' באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כחם היום
>
> בראשית יח, א

רש"י – וירא אליו: לבקר את החולה

מסבירים

רש"י מסביר שה' נגלה לאברהם כדי 'לבקר את החולה' – זה היה היום השלישי אחרי הברית, ואברהם היה חלש (על פי רש"י). כך ה' מלמד אותנו את מצוות ביקור חולים. ובכל זאת אברהם ישב בפתח האוהל וחיפש אורחים – אפילו כשהיה חלש, ובשעה החמה ביותר! מכאן לומדים ללכת בדרכי ה': כמו שהוא מבקר חולים – כך גם אנחנו.

שואלים ביחד

1. באיזה יום אחרי הברית זה היה?
2. מה עשה אברהם למרות שהיה חלש?
3. מה פירוש 'כחם היום'?
4. למה לדעתך ה' בחר ללמד אותנו ביקור חולים דווקא בתחילת הפרשה?

הלכה ומנהג: ביקור חולים הוא מצוה גדולה. הגמרא (סוטה יד ע"א) לומדת מהפסוק הזה: כמו שה' ביקר חולים – 'אף אתה בקר חולים'. כשמבקרים חולה משמחים אותו וגם מתפללים עליו (שולחן ערוך יורה דעה סימן שלה).

חידה: שלושה מלאכים באו לאברהם. למה דווקא שלושה?

תשובה: כי כל מלאך נשלח לשליחות אחת: אחד לבשר לשרה שייוולד לה בן, אחד להפוך את סדום, ואחד לרפא את אברהם (על פי רש"י יח, ב).

אבות ובנים — פרשת וירא

גיל 10–13 • לבר מצווה

ויהי אחר הדברים האלה והאלקים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני

בראשית כב, א

על פי רש"י — אחר הדברים האלה: על פי רש"י: יש מחכמינו שאומרים – אחרי דבריו של השטן, שקטרג שאברהם לא הקריב לה' אפילו קרבן אחד מכל הסעודה שעשה לכבוד יצחק. ויש שאומרים – אחרי דבריו של ישמעאל, שהתפאר על יצחק שנימול בגיל שלוש עשרה ולא מיחה; ויצחק ענה שאילו ביקש ה' את כולו – לא היה מעכב.

מעמיקים

הרמב"ן (בראשית כב, א) שואל: ה' יודע הכל מראש – אז למה צריך לנסות את אברהם? והוא עונה שהניסיון הוא לטובת המנוסה. לאדם יש כוחות טובים 'בכח' – בפוטנציאל, והניסיון מוציא אותם 'אל הפועל', אל המעשה. כך אברהם מקבל שכר לא רק על לב טוב, אלא על מעשה טוב. עוד מסביר הרמב"ן שה' מנסה דווקא את הצדיק, כשהוא יודע שיעמוד בניסיון. מכאן: קושי בחיים יכול להיות הזדמנות לגלות כמה כוח יש בנו.

שואלים ביחד

1. אם ה' יודע הכל – למה הוא מנסה? השוו את תשובת הרמב"ן למה שחשבתם קודם.
2. רש"י מביא שתי סיבות לניסיון – השטן או ישמעאל. מה ההבדל ביניהן? איזו מלמדת אתכם יותר?
3. אברהם ענה 'הנני'. מה המילה הזאת מבטאת? מתי אנחנו אומרים 'הנני' בחיים שלנו?
4. מה ההבדל בין 'לב טוב' לבין 'מעשה טוב'? למה הרמב"ן מדגיש את המעשה?

הלכה ומנהג: נוהגים לומר בכל בוקר, בתחילת התפילה, את פרשת העקדה, כדי לזכור את מסירות הנפש של אברהם ויצחק (שולחן ערוך אורח חיים סימן א, סעיף ה). ובראש השנה תוקעים בשופר של איל – זכר לאיל שהוקרב במקום יצחק.

חידה: באיזה חג קוראים בתורה את סיפור העקדה?

תשובה: בראש השנה – ביום השני.